

MINISZTERELNÖKI HIVATALT VEZETŐ MINISZTER

XVI-Min/98/2/2009.

Dr. Nyitrai Zsolt képviselő úr részére
Magyar Országgyűlés

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: *X/8598/1*Budapest

Érkezett: 2009 FEBR 06.

Tisztelt Képviselő Úr!

A hozzám intézett és a Házsabály 91. § (2) bekezdésében foglaltak alapján írásbeli választ igénylő „*Mi folyik a Központi Rendszerben?*” című, K/8598. számú kérdésére az alábbi tájékoztatást adom.

Ahogy azt az Országgyűlés január 29-i rendkívüli ülésnapján, Képviselő úr hasonló tárgykörben elmondott interpellációjára adott válaszbomban ígértem, Képviselő úr felvetéseire mélyebb és részletekbe menő válaszokat írásbeli kérdésére adom meg. Az áttekinthetőség érdekében a válaszok a konkrét kérdéseknek megfelelő sorrendben a következők:

1. A Központi Rendszer jelenlegi teljesítőképessége három éve a „*havi adatszolgáltatáson alapuló egyéni adó és járulék nyilvántartás, valamint a kötelezettségcsoportonkénti számlákra történő adófizetés megvalósítása érdekében szükséges fejlesztések*” projekt keretében, a járulékevallásra kötelezett kb. 300.000 prognosztizált felhasználóra lett kialakítva. A rendszer éles indulásakor, 2006. május 7-én, az ügyfélkapura regisztráltak száma 90.454 volt, ez a szám a 2009. január 22-i adatok szerint 711.165 főre emelkedett. A változások örvendetesek, és azt mutatják, hogy az ügyfélkapun keresztül elérhető, egyre nagyobb számú elektronikus szolgáltatásokat az állampolgárok széles köre igénybe veszi.

A számítógéprendszer az éves bevallási csúcspanokon megközelíti a teljesítőképessége határát (ezért, valamint a tervezett további szolgáltatásbővítések működőképessége érdekében vált szükségessé az, hogy az Ügyfélkapu-2 projekt keretében a közelmúltban bejelentésük a korszerűsítést és kapacitásbővítést, amelyről az alábbiakban még lesz szó). A 2009. január 20-i bevallási napon csúcspont közelébe, de korántsem az eddigi legmagasabb terhelés érte a Központi Rendszert. A rendszer a nap folyamán, terhelhetőségének csúcsa közelében, délután a megszokottnál nehezebben elérhetően ugyan, de folyamatosan működött. A nap folyamán a rendszer az eddigi működésének 6. legmagasabb dokumentumfeltöltési eredményét (280.457 dokumentum) produkálta. A legutóbbi „*csúcsideszakban*” 2009. január 12-én ennél magasabb (284.934) dokumentumfeltöltést is zökkenőmentesen teljesített. Az Ügyfélkapura aznap 578.036 felhasználó jelentkezett be, amely az üzemelési időszak 3. legnagyobb felhasználó-száma volt. Ezek az adatok egyben azt is jelzik, hogy a rendszer a 2009. január 20-i terhelésnél magasabb forgalmat is képes volt már kiszolgálni.

A rendszert oly módon tervezték meg, hogy a kritikus szintet elérő igénybevétel esetén egy ún. „B-terv” alapján az ügyfélkapun keresztül történő feltöltéseket leválasztják a Magyarország.hu oldalról, tehermentesítve ezzel a kormányzati portál egyéb forgalmát. Az első tényfeltáró vizsgálatok során megállapítást nyert, hogy a problémákat egy, a könyvelők munkáját jelentősen megkönnyítő, a dokumentumok csoportos beküldését támogató segédalkalmazásnak a „B-terv oldali” elérhetetlensége okozta (a normál kormányportálon keresztüli feltöltésnél ez működött). Ennek következtében 16.00 óra és 20.30 között – a „B-terv” időszakában – csak az egyenkénti dokumentumfeltöltés működött, amely jelentős mértékben megnövelte a rendszer igénybevételét, és ebben az időszakban erősen csökkentette a feltölthető dokumentumok mennyiségét. Az üzemeltető személyzet az alkalmazások újraindításával próbálta megszüntetni a jelenséget, de a hiba okát az éles helyzetben nem sikerült meghatározni, ezért 20.30-kor visszatértek a teljes rendszerre.

Megállapítottuk ugyanakkor, hogy mulasztás történt a felhasználók tájékoztatását illetően: a hiba sikertelen javítási kísérlete után kb. 5 órával (23.10-kor), a hiba jelentkezésétől számítva pedig 7 órával később került csak sor a kellően informatív közlemény kihelyezésére. A felhasználók időben történő tájékoztatása esetén a rendszer terhelése is kisebb lett volna, hiszen nem próbálkoztak volna többször is sikertelenül a csoportos dokumentumfeltöltéssel. A határidő 1 napos meghosszabbításáról szóló értesítés megfelelő időben történő megjelentetése esetén a terhelés egy része a következő napra tolódtott volna át.

2. A működési problémák feltárására vizsgálat indult. Ennek keretében az üzemeltető szervezet percre lebontott jelentést készített az általa végzett tevékenységekről, elemzésre kerültek a rendszer által készített forgalmi statisztikák, valamint a rendszer reakcióidejére vonatkozó adatok. A részletesebb vizsgálat befejezésére, amely magában foglalja az adott napon esetlegesen bekövetkezett technikai meghibásodások lehetőségének logelemzés útján történő vizsgálatát (annak kizárását vagy megerősítését), valamint a felelősök megállapítását, két héten belül kerül sor.

Az elsődleges vizsgálat alapján megállapítható, hogy a „B-terv oldali” csoportos dokumentumfeltöltés működésképtelenségét – korábbi tesztelési hiányosságra visszavezethető – konfigurációs hiba idézte elő. A hibát másnap reggelre kijavították. A hibáról, valamint a határidő 1 napos meghosszabbításáról szóló késedelmes tájékoztatást az üzemeltetési szabályzatban is előírt eljárási rendtől történő eltérés, valamint a megjelentetést biztosító szerkesztőségi rendszer átmeneti kapcsolatzavara okozta. Ez utóbbit 22.40-re sikerült működőképes állapotba hozni, a tájékoztatás ezt követően került fel a honlapra.

Annak érdekében, hogy hasonló meghibásodás, és eljárásrendtől történő eltérés ne fordulhasson elő, a korábbi eljárásrendet megerősítve az infokommunikációért felelős kormánybiztos utasította az üzemeltető szervezetet, hogy a csúcsidőszakot jelentő adóbevallási hatánapok előtt a rendszer minden elemét előzetesen le kell tesztelni, beleértve a tájékoztató szövegek megjelenítésének működőképességét is. A Központi Rendszer üzemeltetési szabályzatában tisztáztak és egyértelműek a felelősségi- és jogkörök, a kormánybiztos felhívta a figyelmet azok gondosabb betartására.

3. A Központi Rendszer teljesítményének és megbízhatóságának növelése érdekében indult el az Ügyfélkapu-2 projekt, amelynek megvalósítási határideje 2009. december 1. Az infokommunikációért felelős kormánybiztos javaslatot tett a projekt megvalósítás belső ütemtervének olyan szempontból történő átvizsgálására, és lehetőség szerinti módosítására, hogy a teljesítményt, rendelkezésre állást javító beruházások kapjanak prioritást, és azokat

már a végső határidő előtt bocsássák az ügyfelek rendelkezésére. A kormánybiztos utasítást adott arra, a mostani esetet követő részletes vizsgálat alkalmával végrehajtásra kerülő technikai logelemzés során térjenek ki annak vizsgálatára, hogy mely eszközök jelentik a szűk keresztmetszetet, és milyen lehetőségek adódnak azok átmeneti vagy végleges bővítésére az Ügyfélkapu-2 kapacitásbővítésének megvalósulásáig.

4. *Kimutatható anyagi kár a Központi Rendszer működési rendellenessége kapcsán* nem keletkezett. A rendszer lassulása miatt késedelmesen benyújtásra került adóbevallások esetében a határidő meghosszabbítása következtében az APEH természetesen nem szabott ki bírságot, a könyvelőktől közleményben kértünk elnézést.

Az erkölcsi kár megítélése hosszabb idő múlva lehetséges. A késedelmes tájékoztatás valószínűsíthetően rontotta a központi rendszer szolgáltatásainak megítélését. Figyelembe véve azonban azt, hogy adatvesztés ebben az esetben sem fordult elő – mint ahogyan a rendszer működésének eddigi ideje alatt egyszer sem –, a bizalom az államigazgatás intézményeiben ennek az esetnek a kapcsán, véleményem szerint nem rendülhetett meg. A tájékoztatás késedelmét súlyos hibának tekintjük, és a továbbiakban ennek bekövetkezési valószínűségét további szervezési intézkedésekkel kívánjuk csökkenteni.

5. A vizsgálattal kapcsolatos kérdésekre a 2. pontban már kitértem. A vizsgálat eredményeiről annak befejezése után tájékoztatjuk a közvéleményt.

6. Az elektronikus közszolgáltatásokról szóló T/6767. számú törvényjavaslat rendelkezéseinek, illetve hatályba léptetésének felülvizsgálata nem indokolt. A törvényjavaslat rendelkezéseinek megvalósításához szükséges kapacitás-bővítések az Ügyfélkapu-2 projekt keretén belül biztosítva lesznek. A projekt megvalósításának idejéig szükséges kapacitást a jelenlegi rendszer biztosítja. A 2009. január 20-i működési zavarokat elsődlegesen nem a rendelkezésre álló kapacitás elégtelensége, hanem egy konfigurációs beállítás hibája okozta.

7. A 2009 decemberében működésbe álló Ügyfélkapu-2 rendszer teljesítmény-paraméterei az új szolgáltatások indításának teljesítményigényeit is figyelembe vevő, prognosztizált kapacitás-igény felmérése alapján kerültek megtervezésre. A rendszer újragondolása, újraméretezése nem indokolt.

8. Végezetül megnyugtatom Képviselő urat, hogy az Ügyfélkapu-2 teljesítmény-méretezése során figyelembe vettük a 2009-2010-es Akció Tervben tervezett Európai Unió program projektjei által igényelt kapacitást, amely lehetővé teszi a Központi rendszer működőképességét és biztonságának emelését. A program felülvizsgálata nem indokolt.

Budapest, 2009. február 6.

Üdvözlettel:

(Kiss Péter)